

meče in koreni v kup potaknejo. Če koreni duh pozgubijo, se vzamejo ali novi, ali pa se stare polovice sopet po dolgem prerežejo in potaknejo. To ravnanje se tako dolgo ponavlja, da vsi žički žitnico zapusté. Kakor je letni čas, se to v krajšem ali daljšem času doseže. Če pa se v kupu zaostala zalega izleze, se ta na ravno tak način preganja.

Zdrobljeno zrnje in moka kot konjska klaja. Zdrobljeno zrnje ali drob in moka sta dosti lažje prebavljiva od nezdroljenega ali celega zrnja. Vendar je taka klaja bolj pusta in slabivna. Če se neskrbno in neprevidno rabi, lahko neprebavljivost naredi. Takošnji zob sicer odebeli, pa moči ne daje. Živina postane mehkužna, se pri delu brž utruji, se rada močno poti in pri trdem delu hitro meso z nje drkne.

Drob (Schrott) in moko gre toraj le starim in takim konjem pokladati, ki so za počasno in ne pretežko delo odločeni. Vsi omenjeni nasledki se pri moki še prej pokažejo, kot pri drobu, in sopot pri zrnju prej kot pri stročju.

Zdrobljen oves, kakoršnega sem ter tje priporočajo, je le dober mladi ali zelo stari živini. Živina pa, ki ima dobre in zdrave zobe, ne potrebuje drobljenja.

Namakanje v vodi je pri trdem in suhem zrnju in stročju priporočbe vredno. Le več vode, ko je potrebno, se ne sme vzeti.

Dopisi.

Iz Celja 7. junija. (Volitev soseskinega zastopa v naši okolici). — Nova volitev 3. skupine je srečnejša bila, kakor 19. januarja, ker so kmetje — po pritiskanju mestjanov o važnosti volitve podučeni — v obilnem številu prišli in marljivost nekterih mož je preskrbela blizo 45 pooblastil za žene lastnice, tako da je bilo z mestjani vred izmed 449 volilcev njih polovica gotovo zastopana, kar se še gotovo ni zgodilo, od kar ta soseska sama za sebe obstoji. Eno napako volilcev tega dneva moram vendar posebno omeniti in ta je, da pri veliki raztresenosti celjske okolice nekteri ne gledajo na celoto, temuč le vsak na svojo ves in svoje sosede, in ker to mestjani že vedó, so tudi 1. t. m. zanesljivo računili, da bodo z moke kmečke raztresenosti oni kruh pekli, pa za zdaj jim je to spodletelo in naši so zmagali z veliko večino. — Tudi drugi dan so vsi naši zmagali. — Vse pričakovanje naše pa je prekosila volitev velikih posestnikov 3. t. m. V tej skupini ima slovenska stranka s celjskim g. opatom vred le 19 glasov, nemčurska pa 20, in ker je navadno pri vsakej volitvi več naših menjkalo, se je bilo težko zmage nadjati. A dan 3. junija nam je pokazal, da naši katoliški možje nočejo, da bi nemčurski libe-

raluhi nad njimi gospodovali; prišlo je namreč vseh 18 volilcev, izmed nasprotnikov jih je pa z g. opatom vred 8 izostalo in zmagali so naši možje z vsemi, razun enega odbornika in enega namestnika, zastran kterega se volilci niso mogli zediniti ter sta zmagala 2 nemčurja izmed 27 mož, česar je dozdanji župan večjidel kriv, ker ni hotel složno z drugimi možji voliti, temuč je le za naše nasprotnike glasoval ter s tem pokazal, da je prav storil, ker se ni dal več v odbor voliti.

Razkačenost zavoljo te 3dnevne zmage je v mestu velika in zmerja se grdo posebno zoper tukajšne gg. kaplane, češ, da kmetje sami sebi prepuščeni bi tako složno ne postopali! Al liberaluhi ne veste, da je tudi po cesarskem pravu dovoljeno nevedne podučiti in kdor druga ne stori kakor to, se nikakor kaznovati ne more. G. dr. Nekerman je že tudi naznanil pritožbo zoper to volitev, ker je prvi den pri 3. skupini bilo kakih 20 naših volilcev, ki niso brati znali in imen odbornikov in namestnikov niso na pamet vedli, so torej volitveni listič v rokah imeli in zahtevali zapisane može voliti tako, da jim eden imena here in oni jih bodo za njim izgovorili, v kar je tudi g. komisar privolil. Ravno tako so tudi 3 naši nasprotniki iz mesta volili in pogumen naš kmet odbornik Karol Šah je tirjal, da je g. komisar tudi to zapisal, ker tačas, ko so ti 3 možje iz mesta svoje privržence volili, se še ni nihčér pritožil, ker so se zmage nadjali. Ker omenjeni način volitve ni nikjer v postavi prepovedan, se nadjamo, da bo visoka namestnja volitev potrdila, čeravno je dr. Nekerman našim volilcem 3. t. m. zažugal, da bo vse ovrženo, češ, da on pri cesarskem namestniku v Gradcu več velja, kakor pa celjski duhovni. Mi vse to verujemo, pa se tudi nadjamo, da ako bomo celo letošnje leto z volitvijo opraviti imeli, se bodo pri tretji volitvi naši možje še modrejših in skrbnejših skazali za blagor svoje soseske. Za zdaj hvala vsem onim možem, ki so vsak v svoji vesi s produktom k tej zmagi pripomogli! Le ako smo stanovitni za dobro, bode zmaga naša, nemčurjem in liberalcem pa brihtni Slovenci ne bomo pet lizali!

Iz Ljubljane 8. jun. (Prva seja novega oprav. sveta „banke Slovenije“ 7. t. m.) Nazoči: G. podpredsednik in vsi gg. opr. svetniki razun dra. Ipavica in Sterger-ja, ces. komisar g. Fr. Paller in zapisnikar dr. Munda. — Prebere se zapisnik poslednje seje; nagrada za g. podpredsednika, ki je bila na programu, se za prihodnjo sejo odloži in 4 ravnateljem se prejšnja plača 400 gld. na leto in za vsako sejo 2 gold. potrdi. Za ravnatelje izvoljeni so gg.: Brus, Pakič, Ravnikar in Schollmayer. — G. podpredsednik poroča z glavnim ravnateljem gosp. Blaške-jem o podružnicah v Pragi, na Dunaji in v Peštu, ktere so nam zgubo, ki jo bilanca kaže, prouzročile. Zgube je krivo to, ker

so se podružnice ustanovile z letno plačo glavnim zastopnikom in agentom, ki so sicer plačo prejeli, za njo pa nič storili. G. Ivan Črni v Pragi dobival je 4000 gld. na leto in je 1000 agentov na Českem postavil, od katerih je tudi precej denarja še poslednje tjedne dobil, v blagajnico pa ni poslal nič. Kavcije se je zavezal le 2000 gld. dati in še tiste ni doplačal. „Slovenija“ ga ima sicer v rokah zavoljo znanih go-ljuhij, da bi ga lahko tirala pred sodnijo; ker je pa njegova pogodba tako napravljena, da se mu mora 3 mesece prej odpoved dati, kakor se od-pusti, se bo gledalo ž njim po dobrem potu po-ravnati, da hipoma odstopi, glavno agencijo v Pragi prevzame pa g. Karol Urbanek, mož zanesljiv in splošnega zaupanja. On vloži 10.000 fl. kavcije in dobi 25 % provizije, ter se zaveže do 240.000 gld. prometa (kupčije) napraviti z zava-rovanjem proti ognju, s protizavarovanjem in v oddelku za življenje; ako več od 240.000 gld. napravi, dobi še na lasten račun 1/4 % nagrade. Za Moravsko in Slezijo prevzame glavno agencijo g. Zdenko Schöpf, kateri vloži 3000 gld. kav-cije in z enakimi pogodbami, kakor g. Urbanek za Prago. Zdaj nam torej agencije ne morejo več škodljive biti, ker več kakor bodo ti agenti za nas storili, več bodo sami imeli, in ako bi kateri tudi malo ali ničesar ne storil, nas saj na-ravnost poškodovati ne more v tem, kar že imamo. Za Dunaj in Pešt se je ravnateljstvu naročilo, da enako stori in namesto podružnic agencije s provizijo napravi; tržaška podružnica pa se je do 1. julija 1875 potrdila, ker je v dobrih rokah g. A. Brod-a.

Zvedenec g. Blaške predlaga, da se po dru-gih deželah enake agencije napravijo, in da se tudi veljavni možje kot zaupniki postavijo, pri katerih se bodo dotični zavarovanci posvetovati za-mogli, kar bo našej trgovini do večjega zaupa-nja brez stroškov pripomoglo. Poroča nadalje, da je prejšnji ravnatelj protizavarovanje za našo banko sprejemal le za 22 1/2 %, mi smo pa dru-gim plačevali 26 %, zato je Blaške vsem do-zdanjo zavezo-odpovedal in 2 banki ste rekli, da hočete še naprej z nami v zvezi ostati proti temu, da nam po 26 % plačujete. Novi ravnatelj je po gg. Denis in Petite že zavezo napravil s fran-coskimi, angleškimi in tudi italijanskimi bankami, da nam bodo do 25 % protizavarovanja dajale in se bo agentom le 10 % čistega dobička za malo nagrado dajalo. Te pogodbe kažejo lepo prihod-nost in opr. svēt jim rad pritrđi. Odloči se po-seben likvidator v osebi g. Pirnat-a, ki bo za-časno potoval po deželah, cenil škode po ognju, organiziral zastope in jih pregledoval. V ta na-men se dovoli, da sme brez posebnega dovoljenja do 300 gold. poškodovanim naprej plačati. — Sklene se tudi, da se trije gospodje: Brus, Blaške in Debevec podajo k mil. knezoškofu ljub-ljanskemu prosit, da se domača banka priporoča

in ne tuja „Adriatika“, pri kateri so z večine cer-kvena poslopja na Kranjskem zavarovana.

Razšli smo se z radostnim prepričanjem, da je zdaj banka „Slovenija“ v rokah izveden-cev, ustanovni stroški in drugi napotki odstran-jeni. Denarja za delovanje in plačila je dovolj, varčnost na vsako stran je pa tolika, da za-moremo z dobro vestjo domačo zavarovalnico vsem priporočati. Gospodom duhovnikom lavant-ske škofije še posebno povemo, da večjega po-roštva nobena tuja zavarovalnica dati ne more, kakor ga daje zdaj z najboljšimi močmi preskrb-ljena „banka Slovenija.“

Od sv. Marjete pri Pesnici. (Seidlnova skrb za okrajne ceste in njegova poli-tika). Odkar so se naši poslanci v državnem zboru po dokončanih sejah razšli na vse štiri vetre sveta, se je tudi Seidl, naš stari znanec in nepri-jatelj, povrnil na svoj dom, ki ga ima zdaj v Mariboru. Ker je na Dunaju poslednji čas tudi z najbolj zagrizenimi levičniki, v kojih rog je vedno trobil, nekoliko navskriž prišel, smo se nad-jali, da bo doma saj za nekoliko časa svojo po-gubljivo politiko na klin obesil, ter v miru zavži-val tiste goldinarje, ktere je na Dunaju iz naših žepov dobival zato, da je pridno z našimi sovraž-niki vlekel. Ali prigovor je resničen: Kar mačka rodi, miši lovi. — Seidl zdaj pridno okoli hodi, ter ljudi nagovarja, posebno pa občinske pred-stojnike, naj svoje pravice iz rok dajo, ter se v velike občine*) združijo, kakor je hotel to v Kamei povspešiti, ter vse Kamčane pod eden klo-buk spraviti, kar se mu pa k sreči ni posrečilo. — Kakor drugod je povodinj tudi pri nas dosti škode napravila, ter travnike in njive zalila, ceste in mostove poškodovala. — Binkoštni terek Seidl k nam priroma poškodovanih mostov in cest ogle-dovat; pozval je občinske predstojnike in odbor-nike in jim obljubil, da ima cestni komisijon priti, kateri bo prav za prav še le pregledal mostove in cesto. Bolj kakor cesta, je Seidlnu pri srcu bila njegova politika, ter je koj začel odbornikom priporočati „združenje“ občin. Cesta in mostovi še do danes niso popravljeni in vozniki morajo z nevarnostjo po njih voziti. Sam Bog vedi, kaj da je Seidl hotel s tem, da je precej drugi den svoje lastne konje in voz in dva blapca poslal, ki sta nekoliko koščekov opek, ki jih je voda iz-pod rastrganega mosta nanesla, na cesto navo-zila. Morda se je hotel Seidl s tem našim pred-stojnikom prikupiti, zraven pa tudi kaj zaslužiti, ker si bode gotovo svoje delo mastno zarajtal. Voznikov imamo domačih zadosti, ki bi tudi radi kaj zaslužili, Seidlnovih celó nič treba ni. —

Gg. predstojniki, ne dajte se Seidlnu na led speljati! Ako bi se po Seidlnovih mislih z dru-ženje občin zvršilo, bodo prej ali slej drugi z

*) Stari dideldaj vsem liberalcem, da v večih sku-pinah več svojih privrženecv imajo in lažje vođo na svoj mlin napeljavajo. Vred.

vašim srenjskim premoženjem svojevoljno gospodarili, morebiti ljudje Seidlnove baže. Kako pa taki gospodariti znajo, nam kaže to, da je Seidl kakti predsednik okrajnega zastopa v lanskem letu nad 39 tavitent gold. stroška napravil, kar bomo z novimi 16procentnimi prikladami plačevati morali. In kaj ima okraj od tega? Kam gređo dnarji?

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Danas bo politikar kratkih besed. Kakor se zdaj čuje, bodo dež. zbori dné 15. sept. sklicani. —

Na Českem bodo — in to že peto krat v teku enega leta — dopolnilne volitve za dež. zbor: dné 3. jul. v kmečki, 6. jul. v mestni skupini. Voliti se ima 84 poslancev, ki so že lani v drugič voljeni bili, mandate pa zgubili, ker nočejo iti v dež. zbor, ki je po njih prepričanji protipostaven. „Mladi“ so lani razdor napravili s tem, da so hoteli — popustivši čvrsto podlago deželnih pravic — vstopiti v dež. zbor. Pri volitvah so pa povsod razun enega samega mesta propali ter so izvoljeni bili — nekteri enoglasno — vsi, ktere je staročeska stranka, držeča se krepko starodavnih deželnih pravic, bila postavila. — Tudi zdaj se štalijo „mladi;“ menda bo pa nasledek ravno tisti kakor lani, ter bodo „mladi“ sè svojo brezglavno politiko na cedilu ostali. Nesreča je le, da se vlada na nje zanaša in vsled tega vedno z novimi volitvami poskuša.

Poslanec in duhovnik žl. Prato iz laških Tirolov (glej „cerkvene zadeve“) se je poslanstva odpovedal, pa tako, da mu sramota za petami gre. V 2 pismih: do župana v Tridentu in do prvosednika drž. zbora, dra. Rechbauerja, izgovarja se namreč s tem da — kakor ga skušnje učé — kat. duhovnik kot poslanec ni popolnoma svoboden!! Se ve da ne v tem pomenu, da ima svobodo svoje meje, preko kterih začenja razuzdanost. Če je to „svoboda“, da se bitstvene pravice kat. cerkve liberalcem izdajo, bi se bil lahko tudi Judež Iškarijot izgovarjal s tem, da si je — izdajé Gospoda — le svojo svobodo varoval. — In če se kat. duhovnik med brezverce vsede in v tako važnih rečeh proti kat. cerkvi glasuje, nima ni pojma o dostojnosti svojega stanú, in le nad svojo zaslepljenostjo bi se moral pritoževati, ne pa nad cerkveno oblastjo, ki ga mora njegovih dolžnosti spominjati.

Na Kranjskem so namesto predstavljenih slovenskih uradnikov pri pošti in telegrafskem uradu same nemške z Dunaja vmestili. To bo veselje za nemčursko kazino in „feuerberiste!“

V Londonu na Angleškem se bo prihodnjo jesen začelo katoliško vseučilišče, za ktero se je že zdaj na stotine študentov oglasilo. Dobrovoljni prineski za te visoke šole znašajo zdaj 200.000 glđ.

Razne stvari.

(Opomba prijateljem in posebno č. gg. duhovnikom.) Na povelje ravnateljstva „banke Slovenije“ potuje po Štajerskem uradnik, g. Ign. Valentinčič, da pregleda zastope in novih pridobi. Ustmeno bode vsakemu rad stanje bankino razložil. Iz tega kakor tudi iz poročila „iz Ljubljane“ v današnjem listu se bode vsak lahko prepričal, da zdaj ničesar druga ne manjka, kakor da se kolikor le mogoče število zavarovancev povsod pomnoži. Bodi torej omenjeni gospod uradnik vsem priporočen!

(Za šolskega nadzornika) v Maiboru izvoljen je g. Habianič, vodja mestne dekl. šole. Pokojnega Essel-na, na čigar mesto stopi, pač ne bo nadomestoval, kajti je mehкотen pedagog; v narodnem oziru je pa Habianitsch, to je: eden tistih, ki nimajo čisto nič proti temu, marveč še pridno pomagajo, da se slov. mladež v marib. šolah neusmiljeno ponemčuje.

(Iz Slovegradca 9. junija.) Včeraj je v naši dolini razsajala huda nevihta, kakoršne že davno ne pomnejo stari ljudje. Ves popoldne je že zdaj tu zdaj tam, pa bolj po malem gromelo, vročina bila je silna, gorkomer je kazal 25 stopinj v senci. Proti 4. uri se nebo stemni, oblak se skoro do zemlje približa, in zdaj se vljuje ploha, med njo sicer bolj redka toča, bliskalo in gromelo je pa neprestano, in žalibog je strela tudi več nesreč napravila. Ubila je v Šmartinu nekega dekleta, ki je na polji plelo, in udarila v ondašnji cerkveni zvonik ravno tako v Slovegraški farni turn, ktera sta precej poškodovana, pa se vendar nobeden unel ni, dasiravno je Slovegraški se škodljami krit. Najhujše je zadela Šmiklavškega župnika, kteremu je strela zapalila marof, še le pred malo leti na novo postavljen. Živino so ognja oteli, sicer je pa menda veliko poslopje vse ogenj vpepelil. Dosihdob še o več nesrečah nismo slišali; daj Bog, da bi ne bilo treba še več poročati.

(O isti nesreči) poroča se nam iz Marbeškega okraja. Ploha, ki je neprestano celo uro lila, napravila je veliko škode. Četsa n. pr. iz Vuhreda v Ribnico je na več krajih tako visoko s kamnjem, z bruni in drugo šaro zasuta, da človek komaj peš naprej zamore. Jezovi pri mlinih in diloreznicah so celó razdžani, sem ter tje odneseni, da ni več sledú, kder so bili. Nekemu kmetiču iz Vuhreda, ki je peljal bruna domu in med potom komaj sebe in živino rešil, odnese hudournik voz z bruni vred. Po nekterih platih je tudi toča veliko škode napravila. — Ker ste že 2 leti prav slabi v teh krajih bili, revščina tim večja prihaja, ker tudi les skoro nijene prave cene nima, ljudje so pa masnih jedi in dobre pijače silno navajeni.

(Čudežne pota božje previdnosti.) V štev. 48. smo lani poročali, kako divje da je A. Grizold z Lembaha s svojimi tovariši razsajal v Dežmanovi